

II^a JORNADA
La promoció dels bons tractes a la infància

COMUNICACIÓ

DETECCIÓ I ORIENTACIÓ DEL MALTRACTAMENT INFANTIL

Durant aquesta fase del treball del grup ens hem ocupat de revisar i compartir el significat del maltractament infantil, així com els diferents protocols que s'han elaborat en els diferents àmbits d'atenció professional: educació, sanitat i serveis socials; amb la finalitat de familiaritzar-nos amb ells i intentar veure els punts comuns i els punts de col·laboració que es podrien articular en el nostre territori concret: el districte 5è. de l'Hospitalet.

Ho hem fet des d'una doble perspectiva: jurídica i tècnica, per apropar-nos al coneixement de les diferents actuacions i directrius que des de fa ja molts anys s'estan duent a terme per les diferents administracions responsables, així com per part dels professionals que treballem amb la infància. Per una banda, apropar-nos al contingut de les lleis i normatives ja existents i per l'altre, esbrinar els factors implicats (tant a nivell familiar com comunitari), els condicionants i el discerniment per poder identificar signes que revelin aquestes situacions. Un terreny en el que la interpretació subjectiva ha de ser curosa i contrastable, a l'hora que atenta i vetlladora de les necessitats dels infants.

Respecte de la definició de maltractament, recollim la utilitzada en el protocol marc impulsat pel Síndic de Greuges de Catalunya, l'any 2006:

“Un infant és maltractat quan és objecte de violència, física, psíquica i/o sexual, de fet i per omissió, per part de les persones o institucions de les quals depèn en el seu correcte desenvolupament o per part de qualsevol altre persona”

Es distingeixen diversos tipus de maltractament: físic, negligència i abandonament, psicològic, sexual, prenatal, submissió química-farmacèutica, institucional o d'explotació sexual o laboral.

Varem partir de la consideració de la Llei dels Drets i Oportunitats en la infància i l'adolescència, del 2010, que estableix una diferència entre:

- **Risc:** quan la situació permet la possibilitat de treball amb la família. No hi ha separació de l'infant dels seus progenitors. És una competència de l'ens local.
- **Desemparament:** la situació posa en perill la integritat personal del menor. Pot suposar la separació de l'infant dels seus progenitors. És una competència de l'ens autònom.

Xarxa d'Atenció a la Infància de 0 a 6 de Pubilla Cases i Can Serra

MISSIÓ: *Col·laborem per acompanyar i oferir suport a les famílies en la seva tasca d'educació i cria dels seus fills i filles de 0 a 6 anys, perquè creixin autònoms, solidaris i joiosos.*

Tot i que les definicions no sempre coincideixen amb la realitat del patiment dels nens i les nenes, en ambdues situacions, probablement, hi ha infants als que no se'ls tracta bé. ... I no sempre hi ha respostes jurídiques al maltractament. Precisament la voluntat del grup de treball és aprofundir en els aspectes tècnics que, com a professionals, podem estar atents, afavorir, potenciar per a donar suport a situacions particulars per a que no s'agreugin.

Per tant el treball a realitzar en les reunions de xarxa tindrà tres eixos:

- Quines coses hem de tenir en compte per decidir si existeix un risc de maltractament
- Quins són els indicadors en els que ens hem de fixar.
- Procediment d'actuació.

Durant el temps que hem treballat, hem pogut revisar diferents protocols, tal i com deien abans, corresponents als diferents àmbits:

- El del Síndic de Greuges de Catalunya, del 2006.
- El "Llibre del Pau", un document elaborat pel Departament de Salut, que il·lustra signes de maltractament, principalment físics i la manera de procedir. Està pensat per a un marc hospitalari. És del 1996.
- El protocol de l'àmbit educatiu, del 2012, signat pels Departaments de Benestar Social i Família i Ensenyament.
- El protocol de mutilació genital femenina, elaborat pel Programa Municipal per a la Dona de la ciutat amb la participació dels agents socials implicats dels diferents àmbits.

En ells s'especifica la diferència entre Sospita de maltractament i Certesa; i també s'estableixen els diferents graus de gravetat en el maltractament. Tots ells orienten al professional sobre la manera de procedir en el cas de detecció: quin Servei s'ha d'activar i a qui s'ha d'informar i de quina manera per tal de protegir, en primer terme, al menor i evitar que persisteixin les condicions de maltractament.

Grup de treball *Promoció del Bon Tracte Infantil*
27 de novembre de 2013

